

232

Snn-17-

47679/1 428m/s

820

7-78

524m/s
1894

82-93

8-78

325

ԸՄԵՐԻԿԸՑԻ Դ-Բ ՏՕԻԴ

ՄԵԳԼԵ ԶԳՏՈՒՄ

2004

Էդուարն Մայր Աթոռ Ս. Էջիմյան

1894

825

8-78

825.
 7-78
 Եր - Դար 3
 Լ. ՌԲ. Գրքերի
 ՄԱՆՈՒԿՆԵՐԻ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

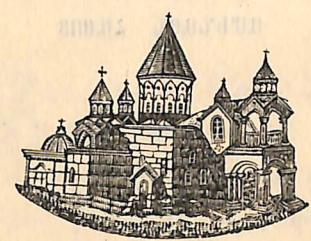
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԴՐ ՏՕԳԳ
 Մ. Ս. Բալայ
 Մեյ Կրեմլ

ՄԵՂՔԻ ԶՂՋՈՒՄՆ

Թարգմանութիւն

ԽՈՐԷՆ ԳԱՀԱՆԱՅ ԽԱՆԶԱՏԵԱՆԻ

1002
 700
 9619

ՏՊԱՐԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒՈՅ Ս. ԷԶՄԻՍԵՐ

1894

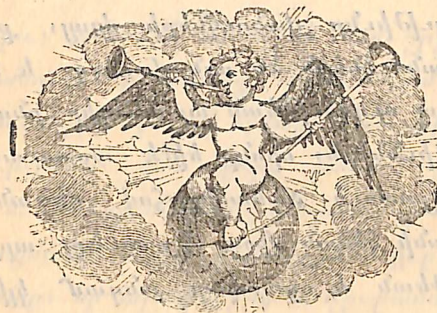

Հ Բ Ա Մ Ա Ն Ա Ի

Տ. Տ. ՄԿՐՏՉԻ Ա.

Վ.Ե.ՀԱՓԱՌ. ԵՒ ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Ա Ձ Դ

 մէն ատեմ ծնող, եմէ ոչ դարձիք եւ
 օրհնիք իբրեւ դմանկաւի, ոչ մտանի-
 ցիք յարքայութիւն երկնից» **ասուակ** **Քրիստոս**.
մանուկներն իւրեանց արդարութեամբ
այնչափ մօտիկ էին Տիրոջ սրտին, որ
Նա օրինակ է դնում բոլոր մարդկանց:
Այսքան դարերից յետոյ այսօր Լս ման-
կավարժութիւնը կեդրոնացրել է իւր

կրթութիւնը մանուկների վրայ, քանի որ մանուկներն են այն մատաղ և ծրշմարիտ ուղղութեան տրամադիր բնաւորութիւններն, որոնք եթէ աստուածային յատուկ ճանապարհով մեծանան, արժանի կմնան միշտ Աստուծոյ արքայութեան և օգտակար անդամ կլինին Ազգի և Եկեղեցւոյ: Ուսումնարանն և ընտանիքը ձեռք ձեռքի տուած պէտք է մաքուր պահեն կրթութեան այս ճանապարհը, սակայն այդոնց մէկ հզօր օգնական էլ կայ, այդ նպատակայարմար ընթերցանութիւնն է, որ պէտք է դաստիարակի բացակայութեան տեղը բռնէ և ճշմարտութեան ու սրբութեան զգացմունքներ զարթեցնէ նոցա մէջ մշտապէս:

Ս. Էջմիածնի Տպարանը ձգտելով ժողովրդի ճշմարիտ աստուածային ուղղութեան յարմար ընթերցանութիւն տա-

րածելու, բանումէ այսով մի նոր շրջան ևս մանուկների մատաղ հոգու համար: Մանուկներից սկսելով ճշմարիտ դաստիարակութիւնը, մեծ զարկ տուած կլինինք և մեծերի արդար գործունէութեան և զգացմանց ուղիղ ընթացքին: Ուրեմն յուսանք, որ այս փոքրիկ և զիւրամատչելի գրքոյկները մեծ ընդունելութիւն կգտնեն Հայ ժողովրդի մանաւանդ ընտանիքների և ծխական զպրօցների մէջ, որով և մենք քաջալերուած կշարունակենք այս սուրբ գործը:

Ա.

ՄԵՂՔԻ ԶՂՋՈՒՄՆ.

• Եւ դուրս գնալով քարոզում էին.
որ ապաշխարեն. (Մարկ 2. 12).

անուկներ, այսօր
ձեզ համար մի զրժ-
ուար խօսք եմ կա-
մենում զործածել
և զրա համար կաշ-
խատեմ հասկաց-
նել ձեզ թէ նա ինչ է
նշանակում: Ղաւ—պայժառ
խօսքն է: Ուրեմն լսեցէք: Ղիցուք փոք-

րիկ աղջիկը ուսումնարան գնալով՝
խնդրում է մայրիկից մի նոր զրքոյկ:
Մայրիկը այսպէս է ասում նրան. «Լաւ,
Մարիամ, ես կգնեմ քեզ համար զըր-
քոյկ, եթէ միայն դու ջանասիրութեամբ
կսովորես և երկու շաբաթ շարունակ լաւ
կպահես քեզ: Ահաւասիկ, ինչպէս տես-
նում էք, պայժառ սրան եւք ասում: Մի
օրինակ էլ ասեմ: Փոքրիկ մանուկը հօ-
րից խնդրում է զբօսնելու տանել. հայրը
այսպէս է պատասխանում նրան. «Հենց
վաղը ման կածեմ քեզ միայն այն պայ-
ժառով, եթէ այսօր ամբողջ օրը խելօք
և լաւ կպահես քեզ»: Հիմա հասկացա՞ք
թէ ինչ ասել է պայման:

Ուղիղ հենց այդպէս ամեն բան աշ-
խարհի վրայ իւր պայմանն ունի, և ամեն
բանի համար ինչ էլ որ լինի՝ մենք պէտք
է որ և է մի զործ կատարենք: Ես ցոյց
կտամ միայն չորս օրինակ, որտեղ պա-

հանջուումէ յայտնի պայման:

1. Աստուած այնպէս է սահմանել, որ մանուկները այն պայմանով միայն կարող են ամենին սիրելի լինել, եթէ նրանք կհնազանդուեն իրանց ծնողներին և ուսուցիչներին, և դէպի ամենքը քաղցրութեամբ կվերաբերուեն:

2. Աստուած այնպէս է կարգադրել, որ մարդս կարող է զիտնական դառնալ այն պայմանով միայն, եթէ նա առանց ժամանակ կորցնելու անդադար կպարտպէ իւր գործով:

3. Աստուած այնպէս է սահմանել որ դեղօրայքը այն պայմանով միայն հիւանդին կարող են օգնել, եթէ նա այդ կրնդունի բժշկի պատուէրին համաձայն, նշանակած ժամանակին և ինչպէս հարկըն է:

4. Աստուած այնպէս է կարգաւորել, որ մարդս կարող է Աստուծոյն ճանաչել,

և հասկանալ Նրա կամքը ինչպէս երկրնքում այնպէս և երկրի վրայ այն պայմանով միայն, եթէ նա ուշի ուշով, հաւատով և սիրով կկարդայ Ս. Գիրքը, եկեղեցի կգնայ, Ս. Հոգու շնորհը իւր վրայ հրաւիրելու և կապրի Աստուածային պատուէրներին համաձայն:

Հենց այդպէս էլ պատահում է և միւս բաների հետ: Երկրագործը զուր կսպասէր առատ հունձի, եթէ նա լաւ ցանք չէ արել և իր ժամանակին: Մանուկը զուր տեղը նստած կնայէր, թէ երբ կպատուի իւր բզզանը եթէ նրան առաջուց բաց չէ թողել: Այս փոքրիկ աղջիկը, որ հենց նոր է սկսել խօսել, մինչև որ չսկսի սովորել, ոչ կարդալ կարող է իմանալ և ոչ կարել: Առանց այս կամ այն պայմանի, դուք չէք կարող մեծացնել ոչ միայն մի ծաղիկ, բայց և մի հասարակ խոտ կամ բանջար:

Շարունակեցէք լսել: Աստուածանից մարդուն պարզեաժամենամեծ բարիքը յաւիտենական կեանքն է, որ զնեց մեզ համար մեր Տէր Յիսուսը իւր արիւնով: Բայց այս պարզեան էլ նոյնպէս անկարելի է ստանալ առանց պայմանի: Մահականացուներից ոչ ոք չէ կարող երկինքը զնալ առանց ապաշխարութեան: Ոչ Յոբը կարողացաւ, ոչ Դաւիթը, մինչև անգամ Պետրոսը, Պօղոսը և Յովհաննէսն էլ չկարողացան: Մի խօսքով այժմ երկնքում ապրող արդարներէից ոչ մէկը այնտեղ մտնել չկարողացան առանց ապաշխարութեան: Այս պայմանը քարոզեց մեր Տէր Յիսուսը. Նրանից յետոյ նոյնը քարոզեցին Ս. Առաքեալները, և ապա միւս ճշմարիտ քարոզիչները: Աշխարհի ոչ մի մեղաւոր, ով էլ որ լինի, անկարող է առանց ապաշխարութեան երկինքը զնալ: Եթէ մենք ճիշդ կարո-

ղանայինք զիտենալ, թէ որքան են իրանց մեղքը ապաշխարողները և ովքեր են նրանք, այն ժամանակ մենք պարզ կարող էինք ասել երկինքը զնացողների և անունները, և թիւը: Ամենքը, ամենքը պէտք է ապաշխարեն: Քրիստոսը ասում է. եթէ չէք ապաշխարիլ, դուք ամենքդ էլ կկորչէք. (Ղուկ. ԺԳ. 3): Նոյնպէս ասում է և Պօղոս առաքեալը. Աստուած ամեն մարդու պատուիրում է ապաշխարել. (Գործ. ԺԷ. 30): Այստեղ տեղիք չկայ կասկածելու թէ ով պէտք է ապաշխարի—ամեն մարդ պարտաւոր է, ով մեղք է գործել:

Բայց ահա այս տեղ մի մեծ հարց է ծագում. ի՞նչ է նշանակում ապաշխարել:

Դուք բոլորդ զիտէք որ երկու տեսակ զրամներ կան՝ իսկական և կեղծ: Գուցէ մէկի տունը լի է կեղծ զրամներով, սակայն չէ կարելի ասել որ նա փող ունի:

Կեղծ դրամը նրա համար ոչինչ բանի չէ
ծառայում: Այդպէս և երկու տեսակ
ապաշխարութիւն կայ, մէկը—իսկական,
ճշմարիտ, իսկ միւսը—կեղծ, ոչ մի բա-
նի չծառայող: Երբեմն, ըստ երեւոյթին,
նրանց մէջ զանազանութիւնը շատ մեծ
չէ, այնպէս՝ ինչպէս յիշեալ երկու դը-
րամների մէջ. այն ինչ մէկով կարելի է
մի բան գնել, իսկ միւսը բոլորովին ոչինչ
բանի պիտանի չէ. այն երկու ծառերի
նման, որոնք թէ և կարող են միատեղ
կանգնած լինել և միմեանց նմանուել,
սակայն մէկը իսկապէս բարի պտուղ է
տալիս, իսկ միւսը միմիայն տերեւներով է
ծածկուում: Բայց մենք պէտք է բացա-
տրենք, ինչ է նշանակում ապաշխարել:
Լսեցէք ուրեմն. ես կփորձեմ ձեզ հաս-
կացնել այդ:

Իմ կոչումն ունեցող պաշտօնակից-
ներից մէկը, ինձ միանգամ պատմեց իւր

մասին հետեւեալը. յոյս ունեւմ որ նրա
պատմութիւնը ինքն ըստ ինքեան ցոյց
կտայ, թէ ինչ է նշանակում ապաշխա-
րել: «Ես, ասում էր նա, մի շատ բարի
հայր ունեի: Ցանկանալով ինձ զուարճու-
թիւն պատճառել՝ նա շատ անգամ տա-
նում էր ինձ իւր հետ զանազան տեղեր:
Թուում էր ինձ, որ նա այն ժամանակն
էր իւրեան բաղդաւոր—զգում, երբ ինքս
բաղդաւոր էի: Բայց երբ ես վեց տարե-
կան էի, նա մի անգամ սաստիկ հիւան-
դացաւ: Մայրս նոյնպէս հիւանդ էր, և
այդ պատճառով, բացի երկու քոյրե-
րիցս ոչ ոք չկար հօրս վրայ խնամք տա-
նող: Մի քանի օրից յետոյ նա աւելի
վատացաւ, այնպէս որ ստիպուած եղանք
հարեան բժիշկներին մեր տունը հրաւի-
րել: Հետեւեալ կիրակի վաղ առաւօ-
տեան, առաջուանից աւելի վատ էր զգում
իւրեան: Երբ մտայ սենեակը նրա մօտ, նա

ձեռքը մեկնեց դէպի ինձ և ասաց. «Քեֆա
լաւ չէ՛, Միքայէլ. վերցրու այն դեղա-
տոմսը, որ վառարանի վրայ դրած է և
տար դեղագործի մօտ, և երբ նա
կ'ապտրաստի նշանակած դեղը, որքան
կարելի է շուտ հասցրու ինձ»։ Ես
վերցրի թուղթը և գնացի դեղատուն
ինչպէս և առաջ շատ անգամ գնում
էի այնտեղ։ Դեղատունը վերստաչափ
հեռի էր մեր տանից։ Ես շուտով հա-
սաց դեղատուն, բայց նա փակած էր.
իսկ դեղագործը դեղատնից կէս վերստ
հեռաւորութեան վրայ էր բնակուում. ես
չուղեցի նրան որոնել և ուղիղ տուն
գնացի։

Պանապարհին ես մտածում էի թէ ինչ
ասեմ։ Ես գիտէի, որ մեղք է սուտ խօ-
սել, բայց մի մեղքի վրայ աւելանում է
միշտ և մի ուրիշ մեղք։ Երբ հօրս մօ-
տեցայ, տեսայ որ նա խիստ տանջուում

էր։ Յաւի սաստկութիւնից նրա ճակա-
տի վրա երեւում էին քրտնքի խոշոր կա-
թիլներ։ Ես սաստիկ կսկիծ զգացի որ
ծուլացայ որոնել դեղագործին։ Վերջա-
պէս, հայրս ինձ տեսնելով՝ ասաց. «Յոյս
ունեմ որդիս դեղը բերած կլինի դրու-
թիւնս շատ ծանր է»։ Ես խղճահարուած
զուլսս խոնարհեցրի և մի կերպ փրկե-
փրկեթալով ասացի. Ու, հայրիկ, պարոնը
ասաց որ այդ տեսակ դեղ չունի»։ «Այդ
տեսակ դեղ չկայ. այդ անկարելի է»։
Այս խօսքերի հետ հայրս մի առանձին
հայեացքով նայեց ինձ վրայ, և տեսնե-
լով որ զխակոր կանգնած եմ, և երեւի
կասկածելով որ սուտ եմ խօսում, չա-
փազանց բարի և մեղմ ձայնով ասաց.
«Ես երբեք չեմ կ'սպասէի, որ քո
կիներէն հօր համար, հինց այն պարագայով
որ նշանակած դեղը չ'անէի»։ Ես դուրս
դնացի սենեակից, և առանձնացած՝ դառ-

նապէս արտասուեցի: Ինձ կրկին ներս կանչեցին շուտով: Այդ ժամանակ վրայ հասան և իմ եղբայրները, այժմ բոլոր որդիքը շրջապատած էին հօր անկողինը. խղճալի մօրս նրանց խնամատարութեան յանձնելով, նա իւր վերջին հրաժեշտն էր տալիս նրանց:

Ամենից փոքրը ես էի. և ահա, երբ նա ձեռքը դնելով զլսիս վրայ ասաց, որ մի քանի ժամից յետոյ այլ ևս հայր չեմ ունենալ, որ մի քանի օրից յետոյ նա գերեզման կիջնի, որ այսուհետև միմիայն Աստուած կլինի ինձ հայր, որ Նրան պէտք է սիրեմ, Նրան պէտք է հնազանդուեմ, այն անեմ ինչ որ Նրան հաճելի է, Բայց ճշմարիտն է՝ Նրան, որովհետև Աստուծային աչքը միշտ ինձ վրայ կլինի—այդ բոլորն ինձ թուում էր որպէս թէ ես մեռնումեմ, Եւ երբ նա ձեռքը կրկին դրեց զլսիս հրաւիրե-

լով Փրկչի օրհնութիւնը, ինչպէս անհայր որբի վրայ. ես՝ այլ ևս անկարող էի նայել նրան,—այնպէս էր խիղճս ինձ տանջում:

Հեկեկալով ես յետ քաշուեցի նրա մահուան անկողնից և մտածում էի թէ լաւ է որ ես էլ մեռնեմ: Շուտով ինձ ասացին որ նա այլ ևս խօսել չէ կարողանում: Այն ինչ ասես որ չէի տալ, միայն թէ թոյլ տային ինձ մօտենալ նրան և ասել որ ես սուտ խօսեցի նրա առաջ և կրկին խնդրէի ձեռքը դնել ինձ վրայ և ներել:

Մի անգամ էլ ծածուկ ներս ընկայ նրա սենեակը, բայց լսեցի միայն հոգեհանգստեան աղօթքը, որ հենց նոր էր սկսել քահանան: Այն օրքան ծանր էր ինձ համար: Սաստիկ նեղսրտած, ես վազեցի դեղադործի մօտ և նրանից ստացայ դեղը: Բոլոր ուժովս առն վազեցի

և մօտ գնալով, ընկայ հօրս անկողնի վրայ և նոյն բոպէին դառն արտասուքով զղջացի նրա առաջ մեղքս և ասացի. «Հայրիկ, ահա զեղը»: Բայց ինձ արգելեցին. ես նայեցի նրա երեսին, նա արգէն բոլորովին զունատուել էր. սենեակում զտնուողների վրայ նայեցի, նրանք բոլորն էլ կանգնած արտասուում էին: Հայրս ի՞նչ Բանկադէն հայրիկս մեռաւ: Եւ իմ վերջին խօսքը, որ ասացի հօրս:—«Եւ իմ վերջին խօսքը եւ: Ես այնպէս էի հեկեկում, որ քիչ էր մնում սիրտս պատռուէր. որովհետեւ Նրա փաղաքշանքը, սիրալիր հայեացքը, խօսքերը և իմ ստախօսութիւնը,—այս բոլորը միանգամից սիրտս տալն ու վրայ արին:

Այնուհետեւ, երբ ես նայեցի նրա սառը, զունատ երեսին, փակած աչքերին, ամուր սեղմած շրթունքներին, ակամայ ես լսում էի նրա վերջին խօսքերը. «Ահա,

դու կտեսնես, Միքայէլ, որքան վատ կլինի հօրդ համար, հենց այն պատճառով որ նշանակած տեղը չունենք»: Ես միմիայն այն էի մտածում, որ նրա մահունան պատճառը ես էի, որ զեղը չբերի:

Երեք օրից յետոյ նրան թաղեցին: Թաղմանը շատ քահանաներ կային. նրանք բոլորը ինձ հետ քաղցրութեամբ էին վարուում. բայց մխիթարել անկարող էին: Աւաղ, նրանք չգիտէին թէ ինչ խորին վիշտ էր ծանրացել սրտիս վրայ:

Շուտով բոլոր եղբայրներս ու քոյրերս ցրուեցան զանազան կողմեր, որովհետեւ թոյլ և աղքատ մայրս անկարող էր նրանց կերակրել:

Ճասն և երկու տարի անցած, երբ ես արգէն միջնակարգ դպրոցումն էի, մեն մենակ այցելութեան գնացի հօրս գերեզմանին: Պիտուարութեամբ գտայ նրան. Բայց շուտով ճանաչեցի այն համեստ

տապանաքարից, որ դրուած էր նրա վրայ, և ահա երբ ոտքս դրի նրա վրայ, ինձ թուում էր, որ կրկին նրա անկողնու մօտ կանգնած, տեսնում եմ նրա գունատ դէմքը և լսում նրա ձայներ: Ո՛հ, նրա առաջ ստախօռելու ծանր մտածմունքը, նորից դանակի նման ցցուէց սրտիս մէջ: Ես մտածում էի, որ եթէ իմ իշխանութեան տակ ամբողջ աշխարհներ ռռնենայի, նրանց էլ չէի խնայիլ, որ գէթ մի ըրպէ կարողանայի նրան զարթեցնել և ներողութիւն խնդրել նրանից: Բայց արդէն ուշ էր, ես պէտք է ապրեմ և մեռնեմ, ապերախտ ստախօսութիւնս ողբալով: Տէր, թողութիւն տուր մեղքիս»:

 ԵՂ տուէք այժմ, մա-
 նուկներ, մի քանին կա-
 տողութիւն անել ձեզ
 այս դէպքի մասին:
 1․ Որուք տեսնում էք
 որ մանուկն էլ կարող է
 մեղք զործել: Կարող է
 մեղանշել հօր դէմ,
 միեւնոյն ժամանակ և Աստուծոյ դէմ:
 Աստուած հրամայում է մեզ հնազան-
 դուել ծնողներին և ճշմարիտը խօսել:
 Մանուկը որի մասին մենք խօսեցինք, ոչ
 հօրը լսեց և ոչ ճշմարիտն ասաց:

2, Ռուբ տեսնում էք, որ երեխան իսկ, չնայելով իւր մանուկ հասակին, կարող է զղջալ հօր զէմ գործած մեղքը:

Նշանակում է սխալուում են նրանք, որոնք մտածում են, իբր թէ մանուկների համար հարկաւոր չէ կամ անհնար է զըզջումն: Եթէ այդ մանուկը կարողացաւ զըջալ երկրաւոր հօր դէմ գործած մեղքը, ինչո՞ւ չի կարող զըջալ և երկնաւոր հօր դէմ գործած մեղքերը:

3. Դուք տեսնում էք ինչ է նշանակում ճշմարիտ զըջումն Աստուծոյ առաջ: Ճշմարիտ զըջալ, նշանակում է տանջուել սրտով, որ դուք մեղանչել էք Աստուծոյ առաջ, ճիշդ այնպէս, ինչպէս սաստիկ տանջուում էր մեղաւոր մանուկը, մեռնող հօր առաջ: Նա այդչափ ծանր տանջուում էր ոչ նրա համար, որ երկիւղ էր կրում հայրական պատժից, այլ նրա համար, որ հայրը շատ բարի էր դէպի նա. այն ինչ նա, ընդհակառակն, այդքան վատթար զանուեցաւ իւր հօր վերաբերմամբ:

1002
6196

Իսկ եթէ նա իւր բոլոր մեղքերը նոյնպէս զըջար Աստուծոյ առաջ, ինչպէս հօր դէմ գործած թէ մեղքը զըջաց, այն ժամանակ նրա մասին կարելի է ասել, որ նրա զըջումը անկեղծ էր և ճշմարիտ:

4. Դուք տեսնում էք, որ եթէ մենք Աստուծոյն նոյնպէս շատ սիրէինք, ինչպէս սիրում ենք մեր հօրն ու մօրը, մեր զըջումն էլ նոյնչափ բարձր և հաստատուն կլինէր. բայց ոչ. նա անհամեմատ բարձր և հաստատուն կլինէր, որովհետեւ Նա հազար անգամ աւելի շատ բարիքներ է ստեղծել, և ստեղծում է ամեն օր մեզ համար, քան մեր ծնողները և մենք. հազար անգամ աւելի ենք մեղանջում Նրա առաջ, քան այն մանուկը իւր հօր առաջ:

Ժամանակով լինում է մի վատթար և արդէն հասակաւոր մանուկ, որը ինչ էլ որ լինէր, վճռում է թողնել հայրական

առնել և ծովով ճանապարհորդել: Հայրը թէեւ համոզում էր յետ կանգնել այդ փորձութիւնից, որ կարող էր երկարատեւ էլ չլինել, բայց ի զուր, ինչ մտածել էր, այն էլ կատարեց: Գաղանի շարժառիթը այստեղ չար մտածմունքներն էին, որ հօր աչքից հեռանալով, ամեն աններելի բան կարողանար անել: Հրաժեշտի ժամանակ, հայրը արտասուքը աչքերում, որպէս օրհնութիւն, սուրբ Աւետարանը տուեց և պատուիրեց նրան որքան կարելի է շուտ շուտ կարգալ մարդուն պարգեւած այդ Աստուածային Կտակարանը:

Եւ յերաւի այդ երիտասարդը ինչպէս և ցանկանում էր սկսեց չար կամքին հետեւել, չմտաբերելով ոչ Աստուծոյ և ոչ Աստուածային Կտակարանը: Բայց Աստուած տեսնում էր նրան և աչքը միշտ նրա վրայ էր պահում: Ժովի վրայ սար-

սափելի փոթորիկ բարձրացաւ. նաւը այլ ևս ոյժ չունէր նրա հետ կռուելու:

Վրայ հասաւ մթին գիշերը—և նաւը զիպաւ ծովափնեայ քարի: Սկսուեց զարհուրելի իրարանցումն. փոթորիկը մռնչում էր. թշուառ նաւորդները ողբում էին, յուսահատ նաւաստիները այս ու այն կողմն էին ընկնում. հազիւ վերջապէս—լսելի էին դառնում նաւապետի հրամանները . . . Հենց այս տեղ տարբաղդ երիտասարդը զղջալով մտաբերեց հայրական տունը:

Բայց զղջալու ժամանակամիջոցը կարճ էր. ահագին ալիքներ, դիզուեցան նաւի վրայ և շատ վեր բարձրացրին նրան. այնուհետեւ ալիքների հետ ի միասին զարկուեցաւ ուրիշ—ծովային քարի և հենց տեղն ու տեղը փշուր փշուր եղաւ:

Աստուծոյ ողորմութեամբ նոյն ալիքները մեր թշուառ երիտասարդին կիսա-

մեռ շարանցին ժայռի վրայ: Առաւօտեան նա ուշքի եկաւ. նրան գտան ժայռի վրայ գիրքը ձեռքին: Դա Ս. Աւետարանն էր, որ ազատուել էր նրա համար, նրա կեանքի հետ ի միասին:

Բաց անելով, հենց առաջին թերթի վրայ տեսաւ իւր հօր ձեռքը: Մոյն իսկ այդ րուպէին հօր սիրուց զգացուած, իսկոյն և եթ հասկացաւ իր ապերախտութիւնը գէպի նա և սկսեց արտասուել:

Սա կրկին բացեց Աստուծոյ Կտակարանը. և ի՛նչ տեսաւ: Իւրաքանչիւր երեսի վրայ այժմ նրա առաջ երեւան էր գալիս երկնաւոր Հօր ձեռքը: Սա մտաբերեց իւր մեղքերը Աստուծոյ առաջ — և կրկին արտասուեց:

Սա անկեղծ սրտով զղջաց և ճշմարտապէս ապաշխարեց. և այդ օրից քրիստոնէավայել կեանք վարեց: Այժմ նրան մի մեծ նաւի հրամանատար են նշանա-

կել, բայց նա այդ ծանր ծառայութեան մէջն էլ, չէ մոռանում Փրկիչ Յիսուսին ծառայելու: Այդ էր ահա ճշմարիտ զղջումն:

Այժմ հարկաւոր է ձեզ՝ թէև համառօտ բացատրել, մանուկներ, թէ ի՛նչ մեզ բոլորիս էլ անհրաժեշտ է ապաշխարութիւն:

Սխալ այն պատճառով, որ մենք բոլորս էլ մեղանչել, մշտապէս մեղանչում և անհամար մեղանչում ենք: Աւելի հեշտ է համարել մեր հանդէպ գտնուած այս մանուկի զլիւի մաղերը, քան մեր հոգու վրայ ծանրացած մեղքերը: Հարցրէք ձեր ծնողներին և ուսուցիչներին, հետաքրքիր եղէք Աստուծային պատուէրներին, հարցրէք ձեր խղճին, որը ինչպէս պահապան կանգնած է ձեր սրտի մօտ. սրանք բոլորն էլ ձեզ կասեն, ո՛ւր, երբ, ինչպէս և քանի՜ անգամ մեղանչել էք դուք:

Երկրորդ այն պատճառով, որ առանց զղջման անհնարին է այս կամ այն մեղքից հրաժարուել: Պուք կարող էք մարդուն յետ կանգնեցնել զողութիւնից, մահուան դատապարտելով կամ բանտարկելով, բայց կարող էք արդեօք յետ կանգնեցնել նրան զողութիւն անելու ցանկալիք: Իսկ այդ, որ և է բան զողանալու ցանկալիք ինքն ըստ ինքեան արդէն մեղք է Աստուծոյ առաջ: Ասենք թէ, այս՝ երբեմնակի սուտ խօսող մանուկի լեզուն կտրեն, այնպէս որ նա այլ ևս խօսել չկարողանայ. հետեաքար անկարող է և ստախօսել. բայց արդեօք դրանով նրան կազատեն մեղքից: Ի՞նչ կարող ես անել, եթէ նա իր սրտում թաղցնի որ և է չար դիւրաբանութիւնն էլ, եթէ նա բարի չէ, մեղանչական է և ինքն ըստ ինքեան արդէն մեղք է Աստուծոյ առաջ:

Սեւամորթ հնդիկները մի քանի տարի սրանից առաջ, որոշեցին իւրեանց ցեղակիցներին զսպել մեղք գործելուց, և ի՞նչ հնարեցին: Հնարեցին տալ նրանց սաստիկ փսխելու դեղ, կարծելով որ այդ միջոցով կարող են նրանցից դուրս բերել մեղքերը: Բայց դուք ինքներդ նշկատում էք որ սա ոչ մի հետեանքի չհասցրեց: Մեղքը սրտի մէջն է և ոչ ստամոքսի:

Այդ սեւամորթներէց մէկը, որին փրկախողական էին տալիս, գնաց քաղաք և գնեց մի տակառիկ շաքարօղի, միւս սեւամորթների վրայ ծախելու: Վերադարձին նա պատահեց մի քարոզչի, որ Աստուծոյ խօսքն էր քարոզում այն զաւառում: Այստեղ նա կանգ առաւ և լսում էր նրան: Քարոզը այնպիսի զօրեղ ազդեցութիւն գործեց նրա վրայ, որ նա վճռեց իւր կեանքի եղանակը փոխել: Եւ

ինչից սկսեց: Նրանից որ իսկոյն յետ տարաւ քաղաքում գնած շաքարօղու տակառիկը, յայտնելով մի և նոյն ժամանակ վաճառողին, որ այսուհետև ողելից ըմպելիքներ ոչ պէտք է խմէ և ոչ ծախէ:

Վաճառականը սկզբից չէր կամենում վաճառած տակառիկը յետ վերցնել. բայց տեսնելով որ սեւամորթը վճռել է հակառակ դէպքում շաքարօղին գետը թափել (Օհիօ գետ), կատարեց նրա ցանկութիւնը: Ասացէք, ինչը կարող է ստիպել սեւամորթին հրաժարուել իւր սաստիկ ցանկութիւններից դէպի ըմպելիքները, եթէ ոչ զղջումն: Այդպէս և միմիայն զղջումն կարող է յետ կանգնեցնել մեզ այս կամ այն մեղքից,

Երրորդ այն պատճառով, որ ոչ ոք Աստուծոյն ծառայել չի կարող նախապէս չզղջալով իւր մեղքերը: Քրիստոսը

ասում է, որ ոչ ոք երկու տիրոջ ծառայել չի կարող: Պիցուք ձեզանից մէկը իւրաքանչիւր ձեռքում մի մի մեծ խնձոր ունի, և շարունակելով բռնել, մի և նոյն ժամանակ կաշխատէ մէկ մէկ մեծ նարինջ էլ բռնել իւրաքանչիւր ձեռքով: Բայց միթէ՞ սա կարելի է: Ի հարկէ ոչ. քանի որ երկու ձեռքն էլ լիքն է: Հենց այսպէս է և սիրտը. եթէ նա լի է մեղքերով, Աստուծոյ սիրոյ համար այլ ևս ո՞րտեղից կարող է տեղ լինել: Ուրեմն եթէ դուք ցանկանում էք դադարել մեղանչելուց, նախ և առաջ պէտք է ապաշխարէք: Եթէ դուք ցանկանում էք ծառայել Աստուծոյն և ձեր Տէր և Հայր ճանաչել Նրան, դարձեալ նախ և առաջ դուք պէտք է ապաշխարէք: Եւ դուք բոլորդ կարող էք այդ անել:

Պուք ի հարկէ տխրած կլինէք, երբ որ և է բանով վշտացրել էք ձեր ծնող-

ներին. հետեաբար հարող է+ տխրել և
այն ժամանակ, երբ զգում էք որ վըշ-
տացրել էք ձեր երկնաւոր Հօրը: Յթէ
դուք չէք սովորել, կամ չէք կամենալ
զղջալ իմացէք որ դուք կմեծանաք ինչ-
պէս մեղաւորների, կմեռնէք ինչպէս մե-
ղաւորների, մնալով միշտ և հանապաղ մե-
ղաւորներ: Աշխարհա որ այսպէս է:

232

0004519

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0004519

